

Ny momskompensasjonsordning for frivillige organisasjoner

Kultur- og kirkedepartementet har utarbeidet en Frivillighetsmelding hvor et tiltak for å fremme det positive frivillighetsarbeidet er å utvide nåværende tjenestemomskompensasjonsordning med en pott på 200 millioner til også å gjelde kompensasjon for moms også på produkter foreninger kjøper. Dette er den såkalte momsmilliarden fra kulturminister Giske. Rammen blir til sammen 1.200 millioner og skal innføres i løpet av en 5-årsperiode. KNBF følger nøye med på utviklingen og har tidligere oppfordret medlemsforeningene til å søke tjenestemomskompensasjon og å melde seg inn i Frivillighetsregisteret. Forbundet arbeider løpende med å ivareta båttforeningenes interesser, slik at også disse kan få sin rettmessige andel av denne kompensasjonen. KNBF har regnet ut at for medlemsforeningene kan dette utgjøre så mye som 2,8 millioner i sparte offentlige avgifter. Det betyr i praksis at KNBF som organisasjon kan refundere mer enn hele medlemskontingenten båttforeningene betaler inn i form av momskompensasjon! I tillegg håper vi å kunne gjennomføre hele søknadsprosessen for medlemsforeningene.

Bakgrunn

Før 2001 var det ingen moms på tjenester for frivillige organisasjoner. Så ble det innført moms på diverse tjenester i 2001. Fra og med 2003 ble det derfor innført en kompensasjonsordning med en pott på 200 millioner for å veie opp de merkostnader frivillige organisasjoner ble påført. De frivillige organisasjonene synes det er urimelig at de skal være melkeku for staten i ved at man betaler millioner rett inn i statskassen. Derfor er organisasjonen Frivillighet Norge (FN) etablert i 2005 for å ivareta de frivillige organisasjoners interesser. KNBF melder seg inn i FN i 2007. Kulturdepartementet kom med sin Frivillighetsmelding i 2007 hvor det lanseres en momsmilliard i kompensasjon. I 2008 krever de frivillige organisasjonene fullt momskompensasjon krone for krone. Nå diskuteres saken på det politiske plan hvor de borgelige partiene og Senterpartiet går inn for momsfritak fra 2010, mens Arbeiderpartiet og SV holder på momskompensasjon.

Ny modell

Lotteri- og Stiftelsestilsynet (LST) er blitt bedt av Kulturdepartementet om å lage ”**Skisse til ny ordning for mva-refusjon**”. Essensen i denne ordningen er:

- En frivillig organisasjon får momskompensasjon for **totale driftskostnader minus lønnskostnader og avskrivninger** (litt forenklet sagt). Det betyr at kostnader til brygger må forventes å telle med. Det er kun dette tallet som skal rapporteres inn sentralt. LST ønsker å lage en så enkel modell som overhode mulig, slik at den blir enkel å administrere.
- **2 typer ordninger**: Det diskuteres videre om det skal benyttes en såkalt sjablon-modell eller dokumenterte utgifter. Staten går inn for en sjablon-modell, mens Frivillighet Norge ønsker valgfrihet. KNBF går inn for sjablon-modellen, som er mye eklere å gjennomføre i praksis. Dokumenterte utgifter-modellen er mer nøyaktig, men vil kreve mange ganger så mye tid å gjennomføre både for staten og de frivillige organisasjonene.

Moms-milliard

Den rødgrønne regjeringen har avsatt **1 milliard til momskompensasjon** (i tillegg til de 200 millioner som gjelder for nåværende tjenestemomskompensasjon) i sin Frivillighetsmelding. Normalt vil det komme søknader for langt over dette beløpet. Da vil vi måtte forvente en **forholdsmessig avkorting**.

Regnestykke

Hvis vi tar et regneeksempel for KNBF, basert på sjablon-modellen, kan bildet se slik ut:

- KNBF har 20.000 foreningsmedlemmer med driftskostnader på kr. 2.000.- pr. medlem (ekskl. lønninger og avskrivninger)
- **Forventet momskompensasjon på 7 %** av totale driftskostnader (et erfaringstall FN opererer med)
- Dette vil gi en **momskompensasjon på anslags 2.800.000,-** for et samlet KNBF.
- Den nye modellen baserer seg på noen forutsetninger som er:
  1. 35 % av kostnadene til en frivillig organisasjon er momsrelevante kostnader (bygger på IRIS-undersøkelse fra LST)
  2. Gjennomsnittlig momssats benyttet er 20 % (bygger på IRIS-undersøkelse fra LST)
  3. Multipliseres disse tallene kommer man frem til en momskompensasjon på 7 %

Frivillighetsregisteret

Skal man få **momskompensasjon**, må man være registrert i **Frivillighetsregisteret**. Godkjenning forutsetter at man kan sies å være en allmennyttig organisasjon. Her spiller vedtektene en vesentlig rolle. I praksis betyr det at man må kunne vise til at man gjør noe for andre enn seg selv og sine medlemmer. Det er med andre ord ikke gitt at LST godkjenner enhver båtforening. Vi arbeider nå med å samle argumentasjon for å få alle medlemsforeninger godkjent enbloc.

Ikrafttredelse

Vi vet ikke når ordningen vil tre i kraft. Vi vet heller ikke hvordan den fremtidige modellen vil bli - den utarbeides i disse dager. De frivillige organisasjonene vil ha den gjeldende fra 2010. Kulturministeren har lovet den i løpet av en 5-årsperiode. Her er lagt meget stort politisk press på Giske, så vi håper dette skjer allerede fra 2010.

KNBF følger med

Forbundet er medlem av organisasjonen **Frivillighet Norge**, som er de frivillige organisasjonenes talerør overfor Kulturdepartementet når det gjelder momskompensasjon og frivillighetsregisteret. Vi følger derfor saken inngående og deltar på de møter vi finner hensiktsmessig.

Råd til båtforeningene

I forhold til valg av tidspunkt for fremtidige investeringer, anbefaler vi på det nåværende tidspunkt å vente lengst mulig, slik at en utvidet momskompensasjonsordning kan tre i kraft og komme foreningen til gode.

Usikkerhet

Vi understreker at det på nåværende tidspunkt er stor usikkerhet i hvordan den fremtidige modellen vil bli. Hvordan den fremtidige modellen vil bli avhenger blant annet av forhandlingene mellom departementet og Frivillighet Norge, samt de borgerlige partienes press overfor regjeringen. Uansett vil KNBF tale båtforeningenes sak og følge utviklingen nøye.